

INUIT ATAQATIGIIT

INATSISARTUNI

UKA 2013/90

9. oktober 2013

Naaja H. Nathanielsen

Aatsitassarsiorfinni atorneqartussani dieseli ikummatigalugu nukissiuutini atortulersuutit NOx-inik taaguutillit millisaatitut atorneqartalernissaat siunertaralugu Naalakkersuisut UPA 14-imut inatsisissatut siunnersuummik saqqum-meeqquullugit Inatsisartut aalajangiiffigisassaattut siunnersuut.

(Inatsisartunut ilaasortaq Sara Olsvig, Inuit Ataqatigiit)

Inatsisartunut ilaasortap Sara Olsvigip siunnersuutaa Inuit Ataqatigiinnit tamakkiisumik taperserparput.

Kvælstofdioxidinik, aamma NOx-inik taaneqartartunik, aniatitsineq inunnut avatangiisunnullu navianartuuusoq qularutigineqarsinnaanngilluinnarpoq. Aniatitsineq tamanna, peqqiiliuutit uppernarsarneqarnikuusut ilaannaat taassaagaanni, kræftip, issanngusarnerup anersaartutitigullu aseruuttoornerup atugaanerulernernik pissutaasartoq millisarumal-lugu nunarsuarmi tamarmi suliniuteqartoqartiterpoq.

Silaannaap mingutsitaanerani sananeqaatit peqqissutsimut navianarnerpaarpaat tas-saapput kvælstofdioxidit sananeqaatillu minnerit. Tamakku ikkumatissat nunap iluaneersut, soorlu uuliap diesilillu, ikuallanneqarnerisigut aniatinneqartarput. Naluneqanngitsutut nunatsinni ikummatissanik nunap iluaneersunik ukiuni aggersuni annertoorujussuarmik aniatitsinerusalertussaavugut. Siunnersuuteqartup oqarneratut tamanna ajornartorsiutaalersussaavoq annertoorujussuaq.

Qujanartumilli teknologi ukiut kingullit ingerlaneranni ineriartupiloorsimavoq maannalu nukissiorfiit kvælstofdioxidinik aniatitsinerup minnerulersinnejarnissaanut teknikkikket iluarsiissutaasinnaasunik nassaartoqarnikuovoq. Inuit Ataqatigiit isumaqarpugut pissusissamisoorluinnartoq aatsitassarsiornermi pilersaarutinut atatillugu teknologiinik taa-maattunik atuisoqartarnissaa piumasaqaatigisassagipput. Tamanna akerlilissallugu tun-ngavilersuutaalatsinarluinnarpoq.

Sananeqaatinik navianartunik aniatitsesarnerup annikillisarneqarnissaa pillugu siunnersuut Inuit Ataqatigiit taperserparput. Taamatut siunnersuuteqarnikkut nunatta inui avatangiisivullu toqqaannartumik illersorniarneqarput.

Siunnersuut aappassaaneerneqartinnagu Avatangisirut ataatsimiititaliamut suliarisas-sanngorlugu innersuussutigaarput.